בסיעתא דשמיא

הַרְאִינִי אֶת כְּבֹדֶךָ

חשון תשפ"ז

164

על פי שיעורו של הרב **איתן כהן** שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת **פרי מגדים**, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת **וירא**, תשפ"ז

היפלא מה' דבר – התביעה על שרה אמנו

"ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן. ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה וגו', היפלא מה' דבר".

פלא פלאים! היפלא מה' דבר – איזה דבר גדול זה. אני רוצה לשאול כל אחד מאיתנו פה: הרב מוריס, אם אתה עובר פה בשפרינצק, ואתה רואה שם איזו זקנה אחת הולכת עם הליכון, ואתה אומר לה: גברת, מזל טוב, שנה הבאה בן! מה אתה מצפה שהיא תעשה? היא תצחק! זו בדיחה שאתה יכול גם לרשום אותה ב"כל ששון". לא יותר מזה.

אז מה רוצים משרה אמנו? שרה אמנו צוחקת – יש לה משהו אחר לעשות? אבל יש תביעה על שרה אמנו. מה התביעה על שרה אמנו? תגיד, היפלא מה' דבר? בסדר, לא יפלא, אבל אל תגזים!

כשאתה מתבונן פה – הרמב"ן כותב שהייתה תביעה על שרה אמנו למה היא לא אמרה אמן. מה, היא תגיד אמן? כאילו, אני לא מבין, ממש להגיד אמן? לא, זה רחוק. זה לא מציאותי.

היפלא מה' דבר? אל תסתכל על עצמך, בוא נסתכל עכשיו על אלוקים. אצל אלוקים יש הבדל אם אישה בת עשרים יולדת או בת מאה וחמישים יולדת? לאלוקים אין הבדל. כל הבעיה זה בתפיסה שלנו. על זה הייתה התביעה על שרה אמנו: למה את מסתכלת בעיניים שלך? בעיניים שלך את צודקת, יש הבדל בין אישה שהיא בת עשרים למישהי שהיא בת תשעים. אבל לאלוקים אין נפקא מינה בכלל, היית צריכה לענות אמן.

עד כמה תובעים מאיתנו! דברים שאתה לפעמים חושב עליהם, אתה אומר לעצמך: לפי הטבע, לפי המציאות, זה לא יכול להיות בחיים, אין כזאת מציאות. צריכים להכניס יותר אמונה: היפלא מה' דבר? לא, לא!

אין הבדל בין טבע לנס

כותב המכתב מאליהו: מה ההבדל בין נס לבין טבע? מה זה טבע? טבע פירושו: אני חורש את האדמה, שם גרעינים, מכסה, משקה, ומתחיל לצאת – עצים, עשבים – יוצא משהו.

תגיד, איך זה עובד בדיוק? מה פירוש איך זה עובד? זה הטבע! אתה שם באדמה, והגרעין נרקב ויוצא עץ. כן, אבל מה הסיבה שגורמת שזה יגדל ככה פתאום? מה פירוש מה הסיבה שיגדל? כי ככה העולם, זה הטבע! איך הטבע הזה עובד בדיוק? תסביר לי בהסבר איך זה עובד! אין לנו הבנה. ככל שאתה תתבונן יותר לעומק – אין לנו הבנה. הכול נס.

אלא מה? אם היינו הולכים עכשיו לבית הקברות, והיו מודיעים לנו שהאר"י ז"ל התעורר בבית הקברות – כולנו היינו רצים! כולם רצים לראות. בשביל מה? דבר ראשון, לקבל ברכה. מה יש לנו להגיד לו חוץ מברכות? אין לנו איזה משהו בלימוד, משהו בקבלה, איזה עניינים, שום דבר. ברכה – זה מה שיש לנו להגיד לו. היינו הולכים לראות את זה. אני לא מבין, מה אתה מתפעל? מה זה, מה אתה מתפעל? בן אדם מת, פתאום התעורר! וואי, זה נס! למה זה נס? כי לא התרגלנו לזה.

כותב המכתב מאליהו: אין הבדל בין טבע לבין נס. הכול אותו דבר. רק לזה התרגלת – ולכן קראת לזה טבע, ולמה שלא התרגלת – קראת לזה נס. ואם היה הפוך – אם אנשים מתים היו קמים כל יום, ואילו לזרוע גרעין באדמה היה פעם במאתיים שנה – אז אנשים היו אומרים: וואי, זה נס!

ולכן כותב בספר צדקת הצדיק: כתוב שמי שרואה בחלום יוחנן, חנינא – שתי נונים בחלום – ניסי ניסים יעשו לו.

מה זה ניסי ניסים? יש ניסים גדולים, אבל מה זה ניסי ניסים? חז"ל לא אמרו גדול – ניסי ניסים! אומר הצדקת הצדיק: ניסי ניסים הכוונה שהוא יזכה לראות את הטבע כנס. זה הנס הגדול שאי אפשר לתאר אותו.

יש מי שלוחץ על הכפתורים

סיפר הרב בידרמן – סיפור מתוק מדבש. היה איזה יהודי אחד שנסע באוטו בלילה בלי הפנסים! באחד המקומות בכביש, שוטר מהבהב לו: תעצור בצד. הבן אדם עוצר בצד. אומר לו השוטר: מה, אתה נורמלי? נוסע בכביש בלי אורות? זה אלף שקל קנס! אמר לו: אין דבר כזה, הפנסים עובדים. אני אומר לך שהם לא עובדים! מה אתה אומר עובדים?

אומר לו הבן אדם: אני עכשיו יצאתי מהמוסך! הבן אדם תיקן לי את הפנסים. אמר לו: מה, אתה תצחק עליי? אני אומר לך שאין לך אורות!

אומר לו: אתה יודע מה? עכשיו נזכרתי. המוסכניק אמר לי שלפעמים החיבורים לא הכי חזקים, אז יכול להיות שאם בכביש תהיה איזו קפיצה – החיבורים יתנתקו. אז מה צריך לעשות? לתת מכה על הפנס, ואז הוא יידלק. אז הוא אומר לו: שוטר, תן מכה על הפנס. עכשיו, ההוא בתוך האוטו. כשהשוטר נתן מכה על הפנס – ההוא הדליק את הפנס. אמר לו: אה, נדלק! אמר לו השוטר: סע, סע. נסע הבן אדם.

אומר הרב בידרמן: תגיד לי, מה חשב השוטר באותו רגע? ראית איך אני עובד? כשאני נותן מכה על הפנס – זה נדלק! ראית? אבל הוא לא ידע שיש מישהו בתוך האוטו שלוחץ על הכפתורים.

אומר: וזה כל החיים שלנו. כל החיים אנחנו חושבים: זה עשה, ההוא עשה, זה דיבר – ואתה לא יודע שיש מישהו בתוך האוטו שלוחץ על הכפתורים. לא המכה שלך ולא זה – שום דבר לא יכול לעשות. היפלא מה' דבר? הבעיה אצלנו, לא אצל אלוקים.

אל יתייאש מן הרחמים

ולכן חז"ל אמרו: אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם – אל יתייאש מן הרחמים. כבר התייאש הבן אדם: גמור! מה יש עוד לבקש? אה, אצלך יש הבדל. אצל אלוקים אין הבדל – אם הסכין מונחת או לא מונחת. לכן תבקש רחמים.

ככל שהחשבון נסגר – הביטחון גדל

סיפר הרב יואל פרטובי: התחתנתי, נגמרו השבע ברכות, וחמותי קוראת לי ולאשתי למשרד שלה. היא אומרת: תשמעו, אנחנו לא רוצים שתחיו על חשבון אחרים. תפתחו עסק. מה, נפתח עסק? אני בעל תשובה, תכננתי ללמוד חצי יום ולעבוד חצי יום – אבל לפתוח עסק? בכלל לא חשבתי על זה.

אז הוא אומר לה: איזה עסק? מה נפתח? אז היא אומרת: יש לי מתכונים של סבתא רבא שלי. מה זה מתכונים! אין מי שלא אוכל את האצבעות מרוב שזה טעים, טעים – משהו משהו! תפתח קונדיטוריה, מאפייה, איזה משהו, ומזה תתפרנס.

בקיצור, הלך לשאול את הרב שלו: הרב, כך וכך חמותי מציעה, מה אני אעשה? אומר לו הרב: אתה בלאו הכי תכננת לעבוד חצי יום – אז חצי יום תעבוד במאפייה, בחצי השני אשתך תעבוד, ואתה תלמד.

פתחנו מאפייה, קראנו לה טורט ועוד – זה היה שם המאפייה. ובאמת, שלוש עשרה שנה – היינו בשפע, על הסוס! אתה יודע כמה כסף נכנס? משהו! הייתה ברכה שרויה במעשה ידינו בצורה שאי אפשר לתאר.

הבעיה – שיום אחד אני מגיע בבוקר ואני רואה כמה רכבים, פועלים, מתחילים לשפץ איזו חנות ענקית. אחרי יומיים שלושה אני רואה כתוב: מאפיית אנג'ל. אמרתי: וואו, נו, מה אני עושה עכשיו? עד היום הייתי לבד בשכונה, ועכשיו יש מאפיית אנג'ל! אתה לא יכול להתחרות איתה בכלל. רצתי לרב שלי: הרב, גמרנו, זהו! מה אני עושה עכשיו?

אומר לו הרב: מהיום קח פלקט גדול ותרשום: עקב עליית המחירים, כל המוצרים בחנות עלו בעשרה שקלים. אמר לו: הרב, אם אני רושם את זה – איך אומרים, הארון קבורה של המאפייה! אמר לו: אתה צודק. תרשום שזה יתייקר בעשרה שקלים.

בקיצור, ההוא עשה מה שהרב אמר. לקח פלקט גדול: לציבור הלקוחות – המחירים התייקרו בעשרה שקלים. והוא ידע שזהו. אמר לעצמו: הרב אמר – לפחות אני אעשה מה שהרב אמר. כשתיסגר החנות, לפחות אני אפיל את התיק על הרב, שבגלל הרב נסגרה החנות. לפחות שתהיה לי סיבה.

עברו עוד חודשיים שלושה, אשתו אומרת לו: שמעת? השכנה אמרה לי שעוד מאפייה מפורסמת פותחת לידך. וואי וואי! עם אנג'ל לא מסתדר, ועכשיו יש עוד מאפייה ענקית שפותחת פה! רצתי לרב: כבוד הרב, מה אני אמור לעשות? אמר לו הרב: קח פלקט ותרשום: עקב עליית המחירים, המחירים ייתייקרו בעוד עשרה שקלים. אמר לו: הרב, אז תגיד לי בקיצור – סגור את החנות! אמר לו: אל תסגור את החנות. תכתוב: בעוד עשרה שקלים. טוב, הבן אדם כתב: בעוד עשרה שקלים.

אל תשאל – כבוד הרב, פותחים לידי איזו מסעדה חלבית שיש בה גם מאפים, מה אני אעשה? אמר לו: יפה, אתה כבר יודע מה אני אומר לך. אבל עכשיו אל תעשה עשרה שקלים – תעשה חמישה שקלים.

כעבור שלושה ארבעה חודשים, הבן אדם הגיע אליו כולו מחויך. אמר לו: מה באת? מה, פתחו עוד מאפייה? אמר לו: לא, לא, הרב. ארבעים וחמישה אחוז אני מרוויח יותר מפעם – לא יכול להיות! באתי להודות לרב על העצה שהרב נתן לי. לעומת השנים שהייתי לבד. אבל שהרב יגיד לי: איפה פה השכל?

מה אני אגיד לך? עד היום היית לבד בחנות. מה הרגשת כל הזמן? אני, אני, אני! הידיים שלי יודעות לאפות, איזו אפייה שלי! כולם קונים – למה קונים? כי שלי הכי טעים, הכי מוצלח. פתאום פתחו מאפייה לידך – ה"שלי" נעלם. עכשיו אתה צריך לבטוח בהשם. אבל אם אתה כבר בוטח בהשם – אז תבטח בו עד הסוף: תוסיף עוד עשרה שקלים, שאתה יודע שזו הקבורה של החנות.

נו, אז מה נשאר לך לעשות? להתפלל להשם. והבן אדם מתפלל. וכששמת עוד פעם עשרה שקלים – התפללת יותר חזק. כשהתחלת לבטוח בהשם, רק בהשם – כי ידעת שבדרך השכל אין מציאות בכלל שתרוויח – פה בורא עולם שלח את כל

ההצלחה שלך. כי כל ההצלחה של הבן אדם תלויה רק בזה שהוא מאמין במי שאמר והיה העולם. ברגע שאתה מכניס גם את עצמך לתוך התמונה – הלך הכול.

הילדים של אלוקים – והגשם בפרדס

סיפר הרב שמואל קרביץ שליט"א [מנהל תלמוד תורה בארצות הברית]: בארצות הברית נהוג שעושים קעמפים בהרים פעם בשנה. ואני בתור מנהל התלמוד תורה צריך במשך שלושים יום לחפש כל יום איזו אטרקציה, כדי שילדים יהיה מה לעשות במשך שלושים יום. יום אחד לא היה מה לעשות, ויצאנו בלי מטרה – רק נצא, נעשה איזה סיבוב, ושלום.

כשנוסעים באחד הכבישים, אחד הילדים ביקש לצאת לשירותים. אמרתי לנהג: אם יש לך פה איזה מקום לחנות על הכביש – תעצור, נרד כולנו. אמרתי: זה חלק מהחוויה, שנרד באמצע הכביש. ירדנו באמצע הכביש, ישבנו שם, פתאום, מתוך הפרדסים שהיו שם, יצאה איזו אישה אחת, גויה. שואלת את הילדים: תגידו, אתם יהודים? אמרו: כן, אנחנו יהודים. מי פה המדריך שלכם? אמרו לה: זה.

אז היא הגיעה אליו, והיא אומרת לו: תשמע, שמעתי שאתם, היהודים – הילדים של אלוקים. ואני יודעת שמה שילדים מבקשים מאבא – אבא שומע. עכשיו תראה: פה אתה רואה את כל הפרדסים הגדולים האלה – אלה פרדסים של אגוזי פקאן. זו הפרנסה של ההורים שלי, שלי, של הילדים שלי ושל הנכדים שלי. עכשיו, אגוזי פקאן צריכים הרבה מים. ואיזה מים? מי גשמים. ותראה – שנתיים אחרונות אין גשם. אם השנה לא ירד גשם – גמרנו. כל היבול הלך, ואנחנו פשוט הפכנו לחרפת רעב. אז תעשה טובה, אתם הילדים של אלוקים – תדבר עם אבא שלך שיוריד גשם.

אמר הרב: תשמע, חלק מהאטרקציה – בוא נעשה מזה איזה עניין! אמרתי: כל הילדים בשורה, כולם עומדים – שיר המעלות. עשינו איזה שיר המעלות יפה, ועוד שיר המעלות, ועוד שיר המעלות. אחר כך עשינו איזה ריקוד. שאלתי אותה איך קוראים לה, היא אמרה את השם שלה, ועשינו מי שבירך שירד גשם. החלפנו מספרי טלפון, וזה הסתיים. יצאנו, נסענו הביתה.

אולי בשעה שתים עשרה בלילה הטלפון מצלצל. מי מדברת? האישה הזאת, הגויה. אני מתביישת, אני לא יודעת איך לדבר עם הילדים של אלוקים. כבר שעתיים שיורד גשם בכל השטחים, אני מתרגשת מאוד מאוד. איך אני יכולה – איזו זכות – לדבר עם הילדים של אלוקים. תדע לך, כבר שעתיים יורד גשם, כמו שצריך לכל השנה כולה. והחידוש – שבכל הפרדסים אין גשם, ורק בפרדס שלי יורד גשם!

כשניתקה את הטלפון, אומר הרב שמואל: גם אני מתבייש. יש לי כזה אלוקים גדול, כזה אבא גדול בשמיים – מתי פעם אחרונה דיברת איתו? אה? מתי פעם אחרונה חשבת שהוא יכול לעזור לך? תגיד, הוא יכול לעזור? איזה יעזור, מה יעזור, מי יעזור?

שמונים חתימות – והטיל

סיפרו קבוצה של אברכים, איגוד אברכים בקריית הרצוג: הלכנו, שמונים אברכים, לחפש מקום – עשינו מניין שלנו. הגענו לאיזה מקום, ואחר כך קיבלנו צו מהעירייה לפנות את המקום. לא רצינו לפנות. העירייה הביאה טרקטורים, הרסה את הכול.

הלכנו לאיזה בית ספר. ביקשנו מבית הספר אם יש להם איזו כיתה ריקה. אמרו: כן, יש פה איזו כיתה ענקית ריקה. הכנסנו מזגנים, סידרנו את הכול. העירייה שמעה שנכנסנו לבית ספר – באה באמצע הלילה, שברה את כל המזגנים, את החלונות, הכול, פוצצה את הכול. אין איפה ללכת. אין! איפה שאתה שם יד – אין.

הלכו לראש העיר, ביקשו ממנו: תן לנו הקצאה, שיהיה לנו בית כנסת. לא, אין הקצאות, אין מקום בכלל.

שבוע אחד הגבאי של בית הכנסת העביר צנתוקים לכל חברי בית הכנסת: יש סעודה רביעית באולם של בית הכנסת הזה, תבואו לסעודה רביעית. אמרנו: אם סעודה רביעית – זאת אומרת שיש לו בשורות טובות לבשר לנו.

באמת, הגענו כולנו ואכלנו סעודה רביעית, ולאחר מכן שאלנו אותו מה הבשורות הטובות. אמר לנו: שום דבר, אין שום מקום. אבל אנחנו צריכים לעשות איזה משהו למען אלוקים. הבאתי פה שמונים דפים. מי שרוצה להיות בבית הכנסת פה – חייב לחתום שהוא לא מדבר בשעת התפילה ובשעת קריאת התורה. ואולי בזה שנעשה איזה משהו של קרבת אלוקים – גם אלוקים ישפיע עלינו שפע גדול. ובאמת, כולם חתמו שהם רוצים שבבית הכנסת פה לא ידברו בשעת התפילה ובקריאת התורה. זהו, בזה הסתיימה הסעודה.

עברה איזו תקופה. עכשיו תגיד לי: מה כבר יכולים לעשות? ראש העיר לא נותן לך מקום, איפה שאתה הולך שוברים את הכול – מה כבר אפשר לעשות? מה שאפשר לעשות – זה מה שקשור אלינו. מה אלוקים יכול לעשות? בוא נראה מה אלוקים יכול לעשות.

פרצה מלחמה עם אירן. ונפל טיל בפרדס כץ, איפה שארגון עלה – ובניסי ניסים לא היה שם אנשים. אבל המשטח הגדול שהיו עליו קרוואנים, הוא נעלם, לא נשאר ממנו זכר. ארגון עלה תבעו את מס רכוש שיבנו את המקום חזרה. הגיעו לעירייה, בודקים, ורואים שהמקום הזה בכלל לא מקום מאוכלס, זה לא מקום שאמור להיות בו שום דבר – אז הם לא הסכימו לבנות. תבעו את העירייה לבית משפט, עם עורך דין רציני, וזכו בדין שהעירייה צריכה לבנות להם מבנה חדש. זה הסיפור שהיה.

בינתיים היה עוד סיפור, על איזה עשיר אחד גדול. שהגיע אליו איזה רב גדול, שבא להתרים אותו לישיבה. אמר לו העשיר: הרב, אני מוכן לתרום לך שבעה מיליון שקל, בתנאי שתקים בית כנסת על שמי. זה תנאי אחד. תנאי שני: מכיוון שאני מצאצאי בעל התוספות יום טוב, אני מבקש ממך שבבית הכנסת הזה לא ידברו בשעת התפילה. לרב ההוא – אין לו בית כנסת, אבל יש לו ישיבה. אז מה הוא עשה? הישיבה קוראים לה אוהל אברהם, ואת בית המדרש קרא על שם התורם. טוב, אתה יודע, זה זרם, לא קרה כלום.

אחרי שנפל הטיל, התורם הזה הגיע. אמר: תגיד, אני רוצה לראות איפה בית הכנסת. דיברנו על בית כנסת, תרמתי לך שבעה מיליון שקל – איפה בית הכנסת? אמר לו: בוא, בוא. הראה לו את בית המדרש של הישיבה. אמר לו: סליחה, אדוני, זה לא. פה זו ישיבה, פה זה לא בית כנסת. אני רוצה בית כנסת! תבע אותו לדין תורה, בבית דין, אצל הרב ניסים קרליץ.

לא ידעו מה להחליט, והגיעו לאיזו פשרה, שבאמת יבנו בית כנסת חדש. איפה יבנו? בשטח שהתפנה שם מהטיל! כל הקרוואנים עפו, הכול נעלם, ושם עכשיו שטח ריק. בונים בית כנסת. אבל עכשיו צריכים איזו קהילה שלא ידברו בשעת התפילה. אז הם דיברו עם מישהו, והוא אמר לו: לך לגבאי הזה.

הוא הגיע לגבאי. הגבאי הוציא לו חבילה של דפים: תראה – שמונים אנשים, אברכים, חתמו פה שלא מדברים בשעת התפילה. אמר לו הבן אדם: זה בית הכנסת שלי! אני בונה לכם לא בית כנסת – ארמון! ארמון! הכול עליי. וככה נבנה בית הכנסת, בצורה הכי נפלאה שיכולה להיות.

עכשיו, אנחנו חושבים: תגיד לי, ראש העיר לא מסכים, איפה שאתה הולך זורקים אותך – מה כבר אפשר לעשות? זה מה שתבעו משרה אמנו: היפלא מה' דבר? תגיד, אתה מאמין שהטיל מאיראן יעשה את כל הישועות פה?

שלום בית – האמונה שזה הזיווג

בספר פרקי מחשבה של הרב עזריאל טאובר, בחלק אמונה, בפרק אחד על שלום בית. כותב שם הרב: כל אלו שבאו להתייעץ איתי בענייני שלום בית, השאלה הראשונה והאחרונה שאני שואל אותם: האם אתם מאמינים שאתם הזיווג, שארבעים יום [קודם יצירת הוולד] אלוקים הכריז עליכם: בת פלוני לפלוני?

אם האנשים אומרים לי: אנחנו מאמינים באמונה שלמה – יש עם מי לדבר, ובדרך כלל השלום חוזר לבית הזה. אם אחד אומר לי: לא, לא, כבוד הרב, השדכן הנוכל הזה הוא שדחף אותנו! לא מאמין, השידוך הזה בכלל לא מתאים. אז איך השתדכנו? מה זה איך? השדכן הנוכל הזה רימה את אבא שלי ואת אמא שלי, וזהו, בגלל זה. לחצו את אמא שלי לקיר, ובגלל שלחצו את אמא שלי לקיר – בגלל זה היא הסכימה לשידוך. ואני הסתנוורתי מהיופי, והבן אדם הגיע עם איזו מרצדס, ואני אמרתי לעצמי: וואו, הוא בן אדם עשיר! ולא ידעתי שהוא עני בתוך הבית.

כל הסיפורים האלה – אם אתה לא מאמין שזה בא מאלוקים, אין עם מי לדבר. ראיתי בחוש שזה לא עוזר. רק מי שמאמין באמונה שלמה שזה הזיווג שלי – מפה מתחילה כל הישועה.

תראה עוד פעם! – דברי הסטייפלר

בספר בניין הבית של הרב שוחטוביץ הוא כותב שהוא היה מרבה להתייעץ עם הסטייפלר. ויום אחד אמר לו הסטייפלר: אם אתה רואה זוג שעמדו מתחת לחופה – סימן שאלוקים אמר: זה הזוג.

ואם אתה לא רואה? זה לא יכול להיות. אז תראה עוד פעם! ואתה רואה עוד פעם, וזה לא עוזר? אז תראה עוד פעם! עשר פעמים הסטייפלר אמר לי: תראה עוד פעם, תראה עוד פעם – עד שהוא צעק, נתן איזו שאגה: אז תראה עוד פעם! ודפק על השולחן. אמרתי: זהו, ויצאתי.

באותו יום הגיע שידוך. מה השידוך? אחד ממאה שערים השתדך עם אחת מאנגליה. כשהוא מוריד את הגרביים – גרב אחד על המאוורר, גרב אחד אתה לא יודע איפה. ואתה יודע איך אוכלים? עם הידיים! מה פירוש איך אוכלים? אוכלים! והיא – אתה יודע, בחוץ לארץ יש מזלג לדגים, מזלג לבשר, מזלג לעוף. וחייב להיות גם סכין. איזו סכין? בישראל אוכלים עם סכין? למי אכפת מסכינים פה? אוכלים פה! והיא אומרת לעצמה: זה לא השידוך שלי. והוא אומר גם: זה לא השידוך שלי.

ובאותו יום הם הגיעו אליי. אני מסתכל – באמת זה לא מתאים בכלל, אין התאמה. אבל הסטייפלר אמר: תסתכל עוד פעם! אני מסתכל – באמת היא לא מתאימה. אחר כך עבר זמן, והכול הסתדר.

סיום: תהלה לדוד – יש מסדר לבריאה

אבל – כמו שאמרנו מהפרקי מחשבה – צריך לדעת להכניס אמונה בתוך הלב. ככל שיש אמונה – מתוך זה זוכים לחיי העולם הבא.

"האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים" – או אפילו פעם אחת – "מובטח לו שהוא בן העולם הבא". למה? שני דברים: אחד, שהפרנסה מידו יתברך, ואחד, שזה מסודר לפי א"ב. כותב השיטה מקובצת: מסודר לפי א"ב – הכוונה שיש מסדר לבריאה. כשבן אדם יודע שיש מסדר לבריאה – על ידי זה זוכים לחיי העולם הבא.

והשם יעזרנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.